

Potworów, dnia 5 września 2017 r.

RGK.5535.3.2017

Szanowny Pan
Krzysztof Jurgiel
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Działając w imieniu i na rzecz Gminy Potworów, w związku z zaistnieniem szkód na terenie Gminy w gospodarstwach rolnych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, zwracam uwagę na zapisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie dotyczącym powoływania i działania komisji do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych o której mowa w § 5 ust. 5 Rozporządzenia.

W kwietniu 2017 r. na terenie Gminy Potworów i okolicznych miejscowości miały miejsce wiosenne przymrozki, których ujemne skutki dotknęły wielu rolników. Przymrozki zniszczyły liczne uprawy, powodując tym samym znaczne straty finansowe występujące po stronie rolników. Do Wójta Gminy Potworów zgłaszali się mieszkańcy, którzy prosili o pomoc w naprawianiu szkód spowodowanych warunkami atmosferycznymi, które były od nich niezależne i którym nie byli w stanie zapobiec. Po przeprowadzeniu lustracji mających na celu oszacowanie szkód przez Komisje w gospodarstwach rolnych na terenie Gminy Potworów do Urzędu Gminy zgłaszali się członkowie lokalnej społeczności zwracając uwagę władz Gminy na problem związany z powoływaniem Komisji ds. oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji. Niniejszy problem obrazuje następujący przykład jednej z mieszkańek Gminy Potworów.

Pani [imię] w dniu 27 kwietnia 2017 r. zgłosiła w Urzędzie Gminy Potworów wystąpienie szkody w uprawach papryki spowodowane przymrozkiem wiosennym. Powierzchnia upraw objęta ww. zjawiskiem wyniosła 0,30 ha. Komisja ds. oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powołana przez Wojewodę Mazowieckiego przeprowadziła w dniu 18 maja 2017 r. lustrację w gospodarstwie rolnym [imię]. Ww. Komisja oszacowała, iż żadna szkoda nie wystąpiła i zaniechała oględzin z uwagi na fakt, iż pani [imię] usunęła uszkodzone zbiory i założyła nową uprawę. Powyższe uzasadnione było faktem, iż plony na skutek przymrozków wiosennych w nocy z 16 na 17 kwietnia 2017 r. uległy całkowitemu zniszczeniu i pani [imię], aby nie narażać się na jeszcze większe straty finansowe usunęła zniszczoną uprawę, założyła nową, a uszkodzone sadzonki zachowała w celu udowodnienia przed Komisją wystąpienia szkody. W związku z faktem, iż poszkodowana [imię] założyła nową uprawę, Komisja nie przeprowadziła oględzin i w protokole z oszacowania zakresu i wysokości szkód stwierdziła, iż szkody w gospodarstwie rolnym pani [imię] nie wystąpiły.

W związku z zaistniałym stanem faktycznym należy zwrócić uwagę na przepisy obowiązującego prawa w zakresie dotyczącym powoływania i działania komisji do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych o której mowa w § 5 ust. 5 Rozporządzenia. Zgodnie z ww. Rozporządzeniem Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: Agencja) udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa wyżej jest dołączenie przez wnioskodawcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód zawierającego określenie zakresu i wysokości szkód

oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Komisja natomiast dokonuje:

a) oszacowania szkód, o których mowa wyżej w terminie do dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego powstania tych szkód, nie później jednak niż:

– do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji i nie wcześniej niż od wschodów upraw albo

– w terminie do trzech miesięcy od wystąpienia gradu, deszczu nawalnego, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny - w przypadku szkód w środkiem trwałym, albo

– w terminie do 12 miesięcy od ustąpienia wody umożliwiającego komisji rozpoczęcie szacowania szkód - w przypadku szkód spowodowanych przez powódź w budynkach,

b) dwukrotnie oszacowania szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych:

– po raz pierwszy - w terminie do 2 miesięcy od dnia powstania tych szkód,

– po raz drugi - nie później niż w terminie do 12 miesięcy od dnia powstania tych szkód.

Podsumowując powyższe i dokonując pewnego uproszczenia, komisja dokonuje oszacowania szkód w terminie 2 miesięcy od dnia ich zgłoszenia, a dodatkowo w przypadku szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych komisja dokonuje oszacowania szkód dwukrotnie – po raz pierwszy w terminie do 2 miesięcy od dnia powstania tych szkód, a po raz drugi w terminie do 12 miesięcy od dnia ich powstania. Zgodnie natomiast z wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2016 r. „ustalenia wysokości szkody dokonuje poprzez lustrację na miejscu komisja

powołana przez wojewodę (...)"'. Aby komisja miała możliwość dokonania lustracji na miejscu, rolnik nie może usunąć zniszczonej uprawy a w tym samym miejscu założyć kolejnej.

Zgodnie z powyższym, wskazać należy, iż rolnik nie może założyć nowej uprawy w ciągu aż 2 miesięcy od dnia zgłoszenia szkody, a w przypadku szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych nie może tego uczynić przez okres do 12 miesięcy od dnia powstania szkód. Przepisy Rozporządzenia faktycznie utrudniają czy wręcz uniemożliwiają korzystanie przez rolników z zagwarantowanej ustawowo pomocy. Oczekiwanie na przybycie komisji przez dwa miesiące czy nawet 12 miesięcy i wstrzymywanie się w tym czasie od założenia nowej uprawy jest bezcelowe i nakierowane na pokrzywdzenie rolników. Brak możliwości zasadzenia nowych upraw sprawia, że po pierwsze tracą przynajmniej część pieniędzy przeznaczonych na uszkodzone uprawy, a po drugie zostają pozbawieni możliwości zarobkowania poprzez zasiew lub zasadzenie nowych roślin.

Omawiane regulacje powinny ulec zmianie, aby rolnikom faktycznie zapewnione zostało prawo do dochodzenia należnych im odszkodowań. Zmiana – która jest możliwa do zrealizowania w tym zakresie, a zarazem w wysokim stopniu poprawiająca sytuację rolników – mogłaby przede wszystkim polegać na skróceniu czasu, w jakim komisja ma obowiązek dokonać lustracji. Termin ten nie powinien być dłuższy niż 7 dni po zgłoszeniu szkody. Dłuższy termin z racjonalnego punktu widzenia nie ma żadnego wytłumaczenia i pozbawiony jest wszelkiej zasadności. Po tym czasie rolnicy mieliby możliwość założenia nowej uprawy, która być może nie uległa by zniszczeniu.

Aby powyższe było możliwe, niezbędna jest również zmiana dotycząca powoływania komisji. Procedura ta jest długotrwała i złożona w związku z czym należałoby ją uprościć. Zmiana w tym zakresie mogłaby polegać na powołaniu komisji stałej, której obowiązkiem byłoby dokonywanie lustracji na określonym terenie (np. gminy) i w określonym czasie (7 dni - jak wyżej).

Członkowie komisji powinni być powołani na stałe, a nie *ad hoc* – tak jak do tej pory. Powoływanie doraźnych ekspertów sprawia, że wydłuża się czas całej procedury, natomiast powołanie komisji stałych z pewnością uprościłoby i skróciło cały proces.

Podsumowując, w niniejszym stanie rzeczy zmiana przepisów w omówionym wyżej zakresie jest niezbędna i konieczna w celu zapewnienia rolnikom faktycznej pomocy w przypadku, gdy poniosą szkodę w swoich uprawach w związku ze zjawiskami pogodowymi.

Wobec powyższego wnosimy prosimy o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, ewentualnie przedstawienie dalszych wytycznych i ocenę zasadności zmian powołanych w niniejszym piśmie przepisów prawa.

Do wiadomości:

1. Centrala Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa